

2 Thema: Infra en buitenruimte

6 Thema: Vastgoed

10 Thema: Interieur en facility management

INNOVATIEBOULEVARD: 'Laat die opdrachtgevers maar komen'
PAGINA 2

Innovatieboulevard circulaire producten
PAGINA 14

Ere burger: Floor van der Kemp
PAGINA 15

Versnellen naar een circulaire en inclusieve bouwpraktijk
PAGINA 16

Perspectief op circulaire en inclusieve bouw: Stand van zaken Nederland

we inmiddels ook de bebouwing omgeving in een digitale omgeving vatten. Op gebouwniveau, de en de werkomgeving. Digitale onze gebouwen beter af te weten wanneer welke materialen elementen vrij gaan kunnen

Transitie
Geen transitie komt tot krachtig politiek/Bestuursdacht. Zo kondigt Bestuur aan werk te maken van nationaal programma vatielij. Ruimte biedt deze tijd om het te verduidelijk circulaire genomen tot het MRA. Waarmee actief projecten seren, door ma de volle aan Watson kondi de Green Dea aan. Erick W ting Circulai interieur-pij Cirkelstad. de verantw 'the roadm MRDH-r Een eerste gevern wordt ge 'Waar C kracht v en daar bij pla Berg gever

de ligt de allereerste edition van het stad Stadsblad. Met presenteren wij deze waarmee we de balans en 'waar we staan in end op het gebied van 'kijk'. Jaarlijks dagen partners, actief in de ende Cirkelsteden, uit and van zaken Neder- te maken in samen- met Building Hol- t deze samenwerking de beweging naar nder afval, zonder ter en sterker maken.

werk maken van een inclusieve bouwpraktijk? in deze special edition ze opdoen. Onze partners, htgevers als onderne- ren hun projecten die e toon zetten in Neder- ook aandacht voor de ch politiek/bestuurlijk e transitie aan te jagen concepten en verge- wikkelen.

Gemeente Amers- lam nemen het e zij hun rol als zijk. Rijswater-

VolkerWessels en BLOC

Nieuwe concepten
Anders denken en gewoon doen!
Blue City laten

Jaarboek

Verantwoording over 2017/2018

Inhoudsopgave

Raad van Toezicht reflecteert:

Het nieuwe normaal 4

Opdracht:

Oproep van de partners: versnel! 7

Jaarverslag:

Het verhaal 9

Jaarrekening:

De cijfers 17

Raad van Toezicht reflecteert: Het nieuwe normaal

Cirkelstad is een coöperatie en samen maken we werk van steden zonder afval, zonder uitval. Het afgelopen jaar is onze positie als onafhankelijk en vooruitstrevend kennis platform sterker geworden. Tijdens Building Holland 2019 zijn we het programma ‘Samen Versnellen’ gestart. Een publiek-private samenwerking programma om gezamenlijk het **nieuwe normaal** van circulair ontwikkelen en bouwen vast te leggen. Een ambitieus programma wat we de komende 3 jaar gaan waarmaken. De betrokkenheid van zowel overheden (gemeente, provincie, BZK, RVB en RWS) als bedrijfsleven verhoogt de kans om de transitie naar een circulaire economie waar te maken. Dit is waar Cirkelstad zich voor inzet. Om tot nieuwe standaarden te komen starten we actuele pilot projecten met onze partners. Middels audit rondes willen wij realistisch en pragmatisch tot onafhankelijke standaarden komen die vervolgens landelijk ingezet kunnen worden bij het opzetten van een Programma van Eisen en (overheid-) uitvragen. We moeten het doen en het moet werken.

Onze partners zijn zowel landelijk als regionaal actief. Beide inzichten zijn nodig om zowel lokale economieën als landelijke standaarden te ontwikkelen. De thematiek om te komen tot bijvoorbeeld een landelijk gebouwenpaspoort of waardering van producten is complex en de praktijk blijkt grillig. Liever nieuw want dan weten we tenminste wat we hebben?!

Terugkijkend naar 2017/2018 is de omvang van Cirkelstad 16 steden en 100 partners en zijn we begonnen met enthousiaste landelijke partners. We zien daardoor ook interne organisatorische veranderingen

plaatsvinden waarbij ook digitalisering van ontwerpen en processen zich razendsnel ontwikkelen. We werken naar een standaard codering toe voor een digital twin. Cirkelstad is een vereniging zonder winstoogmerk.

Door het open en onafhankelijke karakter van de coöperatie lukt het Cirkelstad om concurrenten aan één tafel te krijgen. Er wordt gezamenlijk opgetrokken en kennis wordt ontsloten en gedeeld. Een mooi voorbeeld daarvan is de publicatie van het [Stadsblad special edition](#) die in 2018 voor het eerst verscheen.

De RvT komt een aantal malen per jaar bijeen zo ook d.d. 24 september 2019. Naast de terugblik op 2017 / 2018 heeft de RvT de jaarverantwoording getoetst ten aanzien van de eerder gestelde doelen, afspraken en ambities en vervolgens de inhoud beoordeeld op juistheid. Belangrijke behaalde doelen zijn:

- aantal cirkelsteden 16, en het aantal partners 100
- financiële middelen worden verantwoord ingezet, de verantwoording is juist, volledig en alles is herleidbaar.

De RvT heeft de directie onder leiding van Rutger Büch diverse adviezen meegegeven. Deze zijn gericht om nog beter de ambities waar te kunnen maken om Cirkelstad hét kennisplatform van Nederland te laten worden en geeft de directie mee hier alle partners in te blijven betrekken middels inzet van de Spinners, Impact meetings en diversiteit in de CoP's. De adviezen zijn in de bespreking van het jaarboek op 24 september ten harte aangenomen en het

programmteam zal hier opvolging aan geven. De RvT stelt het jaarboek zoals deze nu voorligt vast en zal deze op de partnerdag op 6 november 2019 presenteren aan de leden van de coöperatie.

Rutger Sypkens,
namens de Raad van Toezicht

Foto's: De RvT. v.l.n.r.:

Rutger Sypkens (voorzitter), Directeur Dura Vermeer

Noor Huitema, Partner Copper8

Aron Bogers, Partner Inbo

Dick van Veelen, Directeur Vis Groep

Ellen van Bueren, Professor TU Delft

Michel Baars, Directeur New Horizon

Opdracht: Oproep van de partners: versnel!

De oproep van de partners was helder. Al jaren is er gewerkt aan circulair en inclusief bouwen. Je kunt wat dat betreft blijven experimenteren, oefenen, testen en uitvinden. En gezien de transitie waarin we zitten zal dat ook vast door blijven gaan. Maar kunnen we versnellen door de kennis die er al is met meer man en in meer projecten toepassen?

In het [collegeprogramma](#) 'het fundament is gelegd, Tijd voor opschaling' is handen en voeten gegeven aan deze opdracht.

Kwaliteit:

1. Opschaling wordt gevraagd waarbij Cirkelstad een platform van koplopers is. Stuur aan op het normaliseren van ónze ambitie om volgers mee te krijgen.
2. Positioneer Cirkelstad als hét platform waar iedere partij terecht komt die aan de slag gaat met circulair en inclusief bouwen.

Kwantiteit:

3. Maak werk van een groter partnernetwerk (verbonden aan de te realiseren 15 Cirkelsteden) waardoor er meer verbindingen kunnen ontstaan tussen de koplopers van het eerste uur en de koplopers die later aanhaken.
4. Neem zelf het initiatief of regie op bouwprojecten om de collectief ontwikkelde kennis en expertise daadwerkelijk toe te passen. Organiseer waar mogelijk gezamenlijk projecten.

Bedrijfsvoering:

5. Zorg voor een gezonde bedrijfsvoering. De omvang aan afspraken wordt groter. Dit vraagt om een aangepast verdienmodel en een juridische entiteit met bijpassende verantwoording.

Hoe we bovenstaande vijf punten operationeel gemaakt hebben voor het eerste boekjaar? Dat presenteren we in deze jaarrekening samen met de onderliggende cijfers.

Jaarverslag: Het verhaal

Leuk zo'n opdracht van de partners... en dan?! Je kunt niet echt zeggen dat de weg geplaveid is. Dat maakt het werk inhoudelijk uitdagend en met voldoende ondernemersrisico. Met vol vertrouwen in het programmateam en met betrokkenheid van de partners hebben we de opdracht aanvaard en gestart. Het jaarverslag leest als een 'verhalenbundel' met de verwachting dat met elk volgend jaar de bundel aangevuld wordt. De verschillende verhalen zijn natuurlijk onze acties om ervoor te zorgen dat we hét platform zijn in Nederland wanneer het gaat over de circulaire en inclusieve bouwpraktijk.

Te beginnen bij het begin: Wie zijn 'we'?

Als we het over 'we' hebben, dan zijn het de mensen die de opdracht van de partners aanvaard hebben. Om te beginnen bij Rutger Büch (zelfstandig ondernemer) die door de founding partners van Cirkelstad al jaren terug gevraagd is om Cirkelstad verder te professionaliseren. Al die jaren is het ook Kaj van Leeuwen geweest die alles wat betreft 'communiceren' heeft opgepakt en gerealiseerd. Erik Meiberg en Erick Wuestman (beide KplusV) betrokken om werk te maken van opschaling. Gertjan de Werk (TU Delft) en Antoine Heideveld (Groene Brein) betrokken vanwege hun wetenschappelijke netwerk en projecten. En 'we' hebben een coöperatie opgericht.

Coöperatie Cirkelstad U.A.

Cirkelstad is een platform georganiseerd naar steden waar de partners elkaar kunnen treffen en actief ervaringen kunnen delen. Omdat het een platform is,

laat het zich makkelijk opschalen en kunnen we werk maken van een beweging die gevoed wordt door de praktijk.

Om de gewenste opschaling handen en voeten te geven, is gekozen om er nu een juridische entiteit van te maken: Coöperatie Cirkelstad U.A.. Partijen met een gelijke ambitie verenigen hun krachten om samen werk te maken van Steden zonder afval, zonder uitval. Dat kan alleen maar samen. Het is dan ook logisch dat zowel publieke als private partijen lid zijn, van klein naar (erg) groot.

Cirkelstad een coöperatie... oké. Wat is dat dan?

- Branchevereniging? Nee, Cirkelstad is niet gericht op één sector. Maar we maken wel sectoronafhankelijk werk van de belangen van de koplopers om te komen tot nieuwe standaarden.
- Adviesbureau? Nee, Cirkelstad draait geen uurtje factuurtje. Maar we hebben inmiddels wel al veel ervaring opgedaan en delen die kennis graag via de academie of bijvoorbeeld met gerichte masterclasses.
- Kennisinstelling? Nee, Cirkelstad zet geen onderzoeken op. Maar we proberen wel tot een eigen kennisagenda te komen zodat we gericht werk maken van de nog altijd bestaande 'blinde vlekken' in de transitie.

- BV? Nee, Cirkelstad is niet gericht op het vergroten van de omzet voor de oprichters. Maar we hebben wel een zakelijke aanpak waarbij alle inkomsten worden teruggebracht als dienst voor de partners.
- Franchise? Nee, Cirkelstad heeft of is geen blauwdruk. Maar we werken wel volgens een gestructureerde wijze om alle kennis en ervaring die er is naar de Cirkelsteden en de partners te brengen onder coördinatie van een Spinner.
- Overheidsgesubsidieerde instelling? Nee, Cirkelstad wordt gefinancierd door de partners. Maar we proberen wel meer en meer gelden die vanuit de overheid vrijkomen nuttig aan te wenden om in de praktijk het verschil te kunnen maken.
- Vereniging? Wanneer je onze ambitie 'Een stad zonder afval, zonder uitval' beschouwt als onze gezamenlijke sport, is deze vergelijking wellicht het meest treffend. Met sommige leden heb je wel een zakelijke band en met sommige niet. Iedereen kan in ieder geval op het eigen niveau deelnemen. Samen maken we de sport groter.

Binnen de coöperatie zijn er natuurlijk wel partijen actief die binnen al de bovenstaande organisatievormen vallen. Cirkelstad wil om die reden nooit zelf de rol innemen van één van die partijen. Cirkelstad is immers hun coöperatie. Cirkelstad wil partijen verbinden die het structureel samen zelf gaan doen. Cirkelstad kan hiertoe wel het initiatief nemen of programma's opzetten die een structurele samenwerking bevorderen. En dat doen we dan ook met volle overgave.

Raad van Toezicht geïnstalleerd

Cirkelstad is al een 'college' rijk. De burgemeester en wethouders die het ambassadeurschap van Cirkelstad vervullen. Bij het oprichten van een coöperatie, om de beoogde transparantie te bieden aan de partners, is er een Raad van Toezicht nodig. De Raad van Toezicht

houdt toezicht op hetgeen de coöperatie doet. Zo toetst de Raad of de activiteiten in lijn zijn met wat de gezamenlijke partners voor ogen hebben. Daarnaast kijkt de Raad van Toezicht of dit op financieel gezonde wijze gebeurt. En de slimme geesten worden vanzelfsprekend betrokken bij het uitstippelen van de koers.

De samenstelling van de Raad van Toezicht dient een goede afspiegeling te zijn van het partnernetwerk. Bij de benadering en aanstelling van de leden is gekeken naar jong versus oud, ondernemer versus wetenschapper, vrouw en man, circulair én inclusief. Daarnaast is gestreefd naar een zo'n evenwichtig mogelijke afspiegeling van de gehele bouwketen.

Los daarvan hebben de leden van de Raad van Toezicht de voorafgaande drie jaar op hun eigen werkrein zichtbaar het verschil gemaakt. Interviews met ieder afzonderlijk lid staan op onze website.

Leden van de Raad van Toezicht

- Rutger Sypkens (voorzitter)
- Aron Bogers
- Ellen van Bueren
- Noor Huitema
- Dick van Veelen
- Michel Baars

Richting en houvast

In het collegeprogramma 2017-2020 'Het fundament is gelegd, Tijd voor opschaling' is de route uitgestippeld. Als we toe werken naar 30 Cirkelsteden in Nederland, dan hebben we een platform bereikt waaraan vele partners verbonden zijn, waaraan vele projecten verbonden zijn.

Niet onbelangrijk, bij de oproep van de partners tot opschaling, was er ook een geluid 'worden we nu commercieel?'. Of 'hoe bewaken we de persoonlijke contacten', of 'hoe bewaken we dat nieuwe partners ook echt hun vragen en kennis (blijven) delen?'. Hier

hebben we de Stadrechten voor geschreven. Het be-
waken van het DNA van Cirkelstad.

De 16 Cirkelsteden voorbij

We zijn met 16 Cirkelsteden! Hoe ‘cool’ is dat?! Leuk
natuurlijk! Samen met en voor de partners van Cir-
kelstad hebben we die groei weten te realiseren. Het
fundament is gelegd, tijd voor opschaling.

Lineair gezien zouden we in 2019 uit moeten komen
op 25 Cirkelsteden. En als het aan mede coöpera-
tie-oprichter Erik Meiberg ligt, staat de teller in 2020
op dertig steden. Dat gaan we zien! Overigens, wil jij
aan de slag in jouw stad die is nog géén Cirkelstad is?
Laat het ons weten!

Het aantal van dertig Cirkelsteden is overigens niet
zomaar een getal. Want bij dertig operationele volwas-
sen Cirkelsteden kunnen we, los van de aanvullende
betaalde projecten, de coöperatie financieel gezond
laten draaien. De coöperatie is opgericht om het werk
van Cirkelstad goed uit te kunnen voeren. En aange-
zien stoppen niet echt een woord is dat voorkomt in
het vocabulaire van de initiatiefnemers, is het streven
om dat aantal ook daadwerkelijk te gaan halen.

De 16 aangesloten steden zijn: Rotterdam, Amster-
dam, Den Haag, Utrecht, Drechtsteden, Amersfoort,
Veenendaal, Haarlemmermeer, Zaanstad, Haarlem
Kennemerland, Nijmegen, Arnhem, Zwolle, Tilburg,
Oss en Apeldoorn.

Trots op onze Spinners

Iedereen weet hoe het gaat. We hebben een goed idee
of er is een prachtig voorbeeld uit een andere stad. We
wisselen het uit en daar blijft het dan ook bij. De Spin-
ners van Cirkelstad zorgen voor opvolging, verbinding
en vervullen waar nodig een aanjagende rol. Met als
voornaamste doel dat we met z’n allen net een stap
verder kunnen zetten.

We zijn trots op onze Spinners. Enerzijds gewoon
omdat het stuk voor stuk mensen zijn die anders
denken en het dan ook gewoon doen. Bam! Door
zulke mensen wil je wel geholpen worden. Anderzijds
omdat de rol van Spinner ook een onzekere is. Het
vraagt ondernemerschap om een ‘community’ in je
stad op te richten. En vervolgens te investeren in part-
nerschappen met het vertrouwen dat die investering
zich uiteindelijk terug laat betalen. Samen hebben we
zo bijna honderd partners aan Cirkelstad verbonden.

Ben jij benieuwd wat er in een Cirkelstad gebeurt?
Neem contact op met onze Spinners.

Thirza Monster
Drechtsteden
thirza@circellab.nl

Inge van der Vaart
Arnhem
i.vandervaart@kplusv.nl

Bas Grol
Amersfoort, Nijmegen
grol@kplusv.nl

Wytze Kuijper
Utrecht
wytze@zoow.nl

Nico van Hoogdalem
Den Haag, Rotterdam
nico@icircl.nl

Barbara Middelhoff
Apeldoorn
barbara@diep.nl

Jasja Scholtens
Zwolle
Jasja@typisch22.nl

Woud Jansen
Tilburg
woud@albaconcepts.nl

Juan Nibbelink, Liesbet
Hanekroot, Brigitte Kool
Haarlem Kennemerland
juan@werkterrein.com,
liesbethanekroot@hot-
mail.com,
brigitte.vanstokkum@
gmail.com

Alexander van den Buuse
Oss, Veenendaal
avandenbuuse@innax.nl

Wouter van Twillert
Amsterdam, Haarlem-
mermeer, Zaanstad,
Haarlem/Kennemerland
wouter@c-creators.org

Het Bouwprogramma Metropoolregio Amsterdam (MRA) en verder

Cirkelstad maakt werk van steden zonder afval, zonder uitval. Door de partners van een stad per kwartaal actief te verbinden op eigen vraagstukken, ontstaat er collectief begrip en gereedschap om deze ambitie waar te maken.

Vanuit de Cirkelstad Amsterdam is de vraag gesteld om gezamenlijk projecten op te zetten en te realiseren. Dilemma hierbij is dat openheid en vertrouwen cruciaal zijn voor Cirkelstad. Tegelijkertijd spelen bij commerciële vragen ook andere algauw financiële belangen. De suggestie voor een Bouwprogramma MRA kwam als geroepen. Een programma waar partijen hun bouwproject kunnen onderbrengen en dat ambitieus wordt uitgevoerd. Zie het als een circulair ontwikkelingsmaatschappij.

Voor een stad zonder afval en uitval zijn nieuwe samenwerkingsverbanden nodig, nieuwe leveranciers, nieuwe... Noem maar op. Zo zijn ook de gesprekken gevoerd met Guido Braam en Wouter van Twillert van C-creators. Met passie en ambitie willen zij het verschil maken in de regio.

De C-creators als Cirkelstad-partner nemen de regie over het Bouwprogramma. De samenwerking binnen het Bouwprogramma met de kennisinstututen TNO en het Economische Instituut voor de Bouw (EIB) maakt het bijvoorbeeld mogelijk om nog open vraagstukken diepgaand te onderzoeken.

De eerste Nationale Werkconferentie

Cirkelstad organiseerde altijd twee keer per jaar een landelijke Cirkelstaddagen. Op die dagen gingen gemeenten en marktpartijen met elkaar in debat. En tijdens iedere bijeenkomst werd bekend dat er weer een stad in Nederland tot Cirkelstad was omgedoopt. Bekijk de video's hiervan terug op onze website.

In gesprek met Building Holland, dat jaarlijks een event organiseert over innovatie in de bouw-, installatie- en vastgoedsector, bleek hun ambitie samen te vallen met die van Cirkelstad. 'Wij willen circulariteit een podium geven in Nederland', gaven zij aan. De samenwerking leidde in 2018 tot de eerste nationale werkconferentie. Het resultaat van de samenwerking: vier ronde tafel gesprekken, veertien innovaties, de aanwezigheid van dertig experts, zestig sprekers, duizend bezoekers en vijftienduizend passanten.

Inhoudelijk werd er tijdens de eerste werkconferentie gesproken over onder meer de thema's infra, buitenruimte, interieur en techniek. Op het podium waren zowel opdrachtgevers als -nemers over hun mooiste projecten aan het woord. Het was duidelijk, hier zaten bestuurders en partijen die met lef nieuwe dingen proberen. Erick Wuestman, programmaleider innovatie en services van Cirkelstad en werkzaam bij organisatieadviesbureau KplusV, leidde de debatten dan ook met veel passie.

Het Stadsblad en de Special Edition

De e-mailnieuwsbrief Stadsblad wordt iedere twee weken verstuurd. Zo houden we al onze partners op de hoogte van wat we doen en al gedaan hebben. Het is een open nieuwsbericht, dus iedereen kan er zich voor inschrijven.

Naar aanleiding van de Nationale Werkconferentie heeft Cirkelstad in 2018 een écht op papier gedrukt Stadsblad uitgegeven. Het is een integrale weergave van de bijeenkomst die we samen met Building Business hebben georganiseerd. Een [Special Edition](#) dus, met daarin de stand van zaken van de circulaire en inclusieve bouwpraktijk.

Roger Mol, directeur transacties en projecten bij het Rijksvastgoedbedrijf, overhandigde de eerste krant aan programmamanager Hans Scherpenzeel van De Circulaire Bouweconomie (CBE), een samenwerking

Hier wordt gewerkt aan een samenwerking met trends en ontwikkelingen in de circulaire en inclusieve bouwsector

van overheid en markt, en onderdeel van De Bouw-agenda.

Wil je een kopie ontvangen van het Stadsblad Special Edition? Laat het ons weten. Dan sturen we een exemplaar op. Direct lezen? De artikelen staan per thema, infra en buitenruimte, vastgoed en interieur en techniek, [op onze website](#) .

Onze communicatiespecialist Kaj van Leeuwen heeft de Special Edition geproduceerd. Het is zeker zijn voornemen om deze eerste printversie van Het Stadsblad uit te laten groeien tot dé krant van Nederland over circulariteit. Dé krant die je moet lezen om te weten wat er in de circulaire wereld speelt.

Deelname Platform CB'23 voor nationale werkafspraken

Ons collegeprogramma voor de periode 2017-2020 draagt de titel: 'Het fundament is gelegd, tijd voor opschaling'. Deze titel is niet uit de lucht komen vallen. Immers, we hebben meer dan tien jaar werk gemaakt van allerlei experimenten; in woonwijken en buurten, met een woning, een flat en een kantoor. Het [praktijkboek Duurzaam Heijplaat](#) geeft hiervan een mooi overzicht. Al deze initiatieven vormen de basis voor de opschaling die we willen. Hiervoor zijn drie actieteams aangesteld. Een team richt zich op het 'framework' van circulariteit, het tweede team richt zich op het meten van circulariteit en het derde team houdt zich bezig met het materiaalpaspoorten.

Van de vele initiatieven om tot opschaling te komen, is deelname door Cirkelstad in de Regieraad van CB'23 een bijzondere. Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf, NEN en de Bouwcampus hebben het initiatief genomen om dit platform op te richten. CB'23 richt zich op het maken van 'nationale afspraken'. Zo willen de betrokken partijen een begin maken met de dingen die we doen vooral ook op een eenduidige manier te doen. Zodat herhaling en hopelijk een snellere op-

schaling mogelijk wordt. Rutger Büch, mede-initiatiefnemer van Cirkelstad, neemt namens Cirkelstad zitting in de Regieraad van CB'23.

Nieuw partnerprogramma

Cirkelstad is in Rotterdam begonnen. De 'founding partners' van de beweging kwamen ieder kwartaal bijeen. Er was altijd een goed voorbereide agenda en de deelnemers inspireerden en hielpen elkaar. Gingen meer partners meedoen? Dan was dat geen probleem. Partijen betaalden een keer het lidmaatschap en konden vervolgens kosteloos in iedere aangesloten Cirkelstad deelnemen. Logisch, de aansturing lag bij één en dezelfde Spinner. Als de partners ook in andere steden hun cases inbrachten, dan maakte dat de discussies alleen maar waardevoller.

Met het aantal steden dat nu actief is, is het niet meer houdbaar om partners overal gratis te laten deelnemen. Partners sluiten zich daarom altijd bij één stad aan en mogen dan ook deelnemen aan bijeenkomsten en activiteiten in de regio. Partners die in een andere regio actief willen worden, we onderscheiden zes regio's, moeten zich dan in die regio bij een stad aanmelden.

Op basis van de regiostructuur ontstaan er drie vormen van partnerschappen. De eerste is de basisvorm; partner worden van een stad waar vier community sessies op jaarbasis plaatsvinden. De tweede mogelijkheid is om programma-partner te worden. Dan verbind je jezelf aan één community-sessie bij vier verschillende steden in vier verschillende regio's. De derde optie is om in verschillende regio's actief deel te nemen. Bij drie of meer regio's ben je landelijk partner.

Cirkelstad werkt met de volgende staffel:

Balans/Omzet	Lidmaatschap
tot ½ miljoen	€ 250 /jaar
tot 1½ miljoen	€ 1.250 /jaar
tot 10 miljoen	€ 2.500 /jaar
boven 10 miljoen	€ 5.000 /jaar

* tarieven zijn excl. btw

- Voor partijen die €15.000,- per jaar of meer inleggen willen we wat teruggeven in waarde. Te beginnen bij het sponsorschap van onze werkconferentie.
- Nemen we het initiatief om een Cirkelstad op te richten in een stad waar we nog niet actief zijn, dan vragen we de betreffende gemeente om een kwartiermakersfee in te leggen van €10.000,-. Het ondernemersrisico hoeft niet voor honderd procent bij Cirkelstad te liggen.
- Als partner word je formeel lid van een coöperatie. Partijen die dat lastig vinden, kunnen er ook voor kiezen om service-partner te worden. Dan neem je gewoon de diensten af of zoals je dat bij een adviesbureau zou doen.

Tot slot werken we ook met vrienden. Dit zijn partijen met gedeelde belangen zoals kennisinstellingen, koepels en verenigingen. We zoeken elkaar op om

op relevante onderwerpen samen op te trekken. We doen dat, zoals dat gaat tussen vrienden, met gesloten beurzen. De vriendschappen met zowel de TU Delft als het Groene Brein zijn hier een mooi voorbeeld van. Wanneer Antoine Heideveld (mede oprichter van Cirkelstad en directeur van Het Groene Brein) een onderwerp tegenkomt dat interessant is voor de wetenschap, betreft hij zijn achterban om een inhoudelijke sprint te trekken. We brengen de praktijk naar de wetenschap. Met Gertjan de Werk (mede oprichter van Cirkelstad en toen werkzaam bij de TU Delft) brengen we juist de wetenschap naar de praktijk. Door zowel aan de slag te gaan met verschillende studentengroepen van de universiteiten van Rotterdam, Delft en Leiden als ook de professoren.

Duurzaam Mobiliteit/
Stadslogistiek

HUBBEL
Wij zijn 100% ambachtelijk
MODIAAL MOVERS
voor de Wiele Taleren Verhuizingen

OEP
lekker en gezond

100% ORGANIC
NATURALLY GROWN
100% LOCAL
ALL NATURAL
AND OTHER LABELS

Jaarrekening: De cijfers

Algemeen

De cijfers zijn opgesteld in opdracht van het bestuur op basis van de door de coöperatie verstrekte gegevens. Het bestuur is verantwoordelijk voor de juistheid en de volledigheid van de gegevens waarop de jaarrekening is gebaseerd.

De coöperatie is opgericht door Rutger Büch, Erik Meiberg, Kaj van Leeuwen, Gertjan de Werk, Antoine Heideveld en Erick Wuestman.

Bedrijfsvorm: Coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid

Handelsregister: 69248842

Directieverslag

De coöperatie Cirkelstad wil partijen verbinden als zijnde een platform in de circulaire en inclusieve bouwsector. De aangesloten partijen zullen structureel samen zelf werk maken van steden zonder afval, zonder uitval. Cirkelstad kan hiertoe wel het initiatief nemen of programma's opzetten die een structurele samenwerking bevorderen.

De doelstelling is om een landelijk netwerk op te bouwen van circa 30 Cirkelsteden met daarin gemiddeld 8-10 partijen per Cirkelstad. Cirkelstad kiest voor een geleidelijke groei tot en met 2020. Daarbij varieert de snelheid van de groei naar volwassenheid van een Cirkelstad per stad. Per stad wordt bekeken welk groeipad het beste past. De spinners hebben een cruciale rol hierin. Per partner worden meestal lange

termijn afspraken gemaakt zodat geborgd wordt dat een structurele relatie ontstaat.

Naast de groei in Cirkelsteden, stimuleert Cirkelstad tot het aangaan van projecten en bouwprogramma's binnen de regio's. Met diverse partners worden producten ontwikkeld die bijdragen aan de doelstellingen van Cirkelstad. Het streven is om basisproducten (die ontwikkeld worden binnen een regio), bij succes, landelijk verder te brengen. Hierdoor ontstaat mede een uniforme aanpak en worden de lessons learned direct toegepast bij volgende projecten.

Cirkelstad heeft er voor gekozen om zeer voorzichtig om te gaan met de beschikbare middelen. Er zijn tot en met 2019 geen leningen afgesloten of schuldposities (anders dan aan de oprichters) aangegaan. Pas op het moment dat gelden beschikbaar zijn, worden de verplichtingen met derden, waartoe deze gelden zijn verworven aangegaan en worden de financiële verplichtingen direct opgevolgd.

Om deze reden heeft Cirkelstad weliswaar een ruime liquide positie, maar de gelden zijn geormerkt ten behoeve van verplichtingen die nog formeel moeten worden gemaakt, dan wel verplichtingen die later in de tijd dienen te worden nagekomen. Hiertoe wordt het geld gereserveerd en pas later uitbetaald. Dit geldt ook voor de investering die de oprichters hebben geleverd. Pas als de middelen het toelaten zal de schuldpositie richting de oprichters worden afgebouwd. Het streven is om de kortlopende schuld in 2021 ingelost

te hebben. De langlopende schuld in 2022 mits geen andere bestemming prioriteit krijgt.

Cirkelstad verwacht de doelstellingen op het gebied van kwaliteit (o.a. producten), kwantiteit (aantal cirkelsteden en aantal partners) en een gezonde financiële huishouding de komende jaren conform de doelstellingen te realiseren.

Resultaatsbestemming

In het boekjaar is een negatief resultaat bereikt. Dit resultaat is als kortlopende schuld aan de oprichters op de balans toegevoegd.

De oprichters hebben geïnvesteerd in de opbouw van de coöperatie. Alle uren tot en met 2017 zijn opgenomen als investering en als langlopende schuld opgenomen op de balans. Om de investeerders tegemoet te komen is, begin 2019, een rente van 6,5% over deze investering vergoed. Naast bankfaciliteiten bevat dit percentage een risico-opslag. Het streven is om deze investering binnen 3 jaar volledig terug te betalen aan de oprichters. Helaas is 2018 nog niet dekkend gebleken en is het management van de coöperatie slechts ten dele gecompenseerd voor hun inzet in 2018. Het tekort is als 'kortlopende schuld' gemarkeerd en op de balans opgenomen.

Ten aanzien van het aflossen van deze schuldpositie wordt de volgende volgorde aangehouden. Bij een positief saldo tussen opbrengsten en kosten zal eerst de kortlopende schuld worden afgelost, als blijkt dat er voldoende buffer is (ca. 10.000 euro ten behoeve van out of pocket kosten inzake communicatie, etc.) en het bestuur geen nieuwe investeringen prioriteit geeft, dan zal de langlopende schuld worden afbetaald. De eerdergenoemde rente wordt na afloop van een boekingsjaar uitbetaald.

Het opschalingsprogramma 'Het fundament is gelegd, tijd voor opschaling' is opgesteld voor de periode half

2017 tot en met half 2020. In drie jaar tijd dient de coöperatie een financieel gezonde bedrijfsvoering te hebben waar lopende schulden afgelost zijn.

Ultimo 2018 bestaat Cirkelstad uit honderd partners verdeeld over zestien cirkelsteden. De groei zet zich naar verwachting in 2019 voort. Medio 2019 zijn er reeds 140 partners en het streven en de verwachting is dat eind 2019 er 25 'cirkelsteden' aangesloten zijn. Het partnernetwerk bestaat dan uit zo'n tweehonderd partijen. Daarnaast heeft de e-mailnieuwsbrief Het Stadsblad zo'n duizend abonnees en LinkedIn-volgers en de oplage van het Stadsblad special edition betreft 5.000.

Balans Cirkelstad per 31-12-2018

	BEGINBALANS	MUTATIES		EINDBALANS	
		bij	af	debet	credit
ACTIVA					
immateriële vaste activa					
ontwikkelkosten	132.750			132.750	
vorderingen					
debiteuren		520.253	408.457	111.796	
overig nog te ontvangen		60.217		60.217	
liquide middelen		415.628	265.381	150.247	
PASSIVA					
kortlopende schulden					
omzetbelasting					13.490
voortuitgefactureerd					
programmamanagement 2019/2020					25.097
spinnerbudget					71.940
helpdesk					5.000
C-creators					7.400
crediteuren		299.742	232.160		67.582
nog te betalen bedragen					
programmamanagement (inclusief secretariaat en administratie)		190.835			190.835
rente lening o/g		8.629			8.629
nog te maken kosten		21.610			21.610
langlopende schulden					
leningen o/g	132.750	-			132.750
tekort				89.324	
totaal				544.334	544.334

Resultaatrekening Cirkelstad 2017-2018

	OMZET	KOSTEN
OMZET		
lidmaatschappen	347.867	
werkconferentie / Building Holland	27.500	
<i>overig</i>		
second opinion Volkerinfra	1.500	
db. kosten boekje 'door en voor de corporaties'	4.500	
circulaire markt 2018 DH	9.000	
subsidie coöperatie 'kennisdelen om te versnellen 2019'	23.058	
circulair bouwen, mastertrack	12.397	
aardgasloze wijken	10.500	
circulaire woningen, mastertrack	5.500	
KOSTEN		
programmamanagement		277.835
spinner		169.369
werkconferentie / Building Holland		22.106
<i>overig</i>		
second opinion Volkerinfra		1.000
circulaire markt 2018 DH		4.500
subsidie coöperatie 'kennisdelen om te versnellen 2019'		-
circulair bouwen, mastertrack		12.397
aardgasloze wijken		10.500
circulaire woningen, mastertrack		5.500
<i>Algemene coöperatie kosten</i>		
<i>algemene kosten</i>		
internet		1.990
marketing/communicatie		9.499
bijeenkomsten		340
overige kosten		7.450
<i>financieringskosten</i>		
rente leningen o/g		8.629
bankkosten		31
subtotaal	441.822	531.146
tekort	89.324	
totaal	531.146	531.146

Grondslagen waardering en resultaatbepaling

De balans en verlies- en winst hebben betrekking op de coöperatie Cirkelstad.

Vorderingen

Er is geen voorziening opgenomen wegens vermoedelijk oninbare vorderingen.

Omzet

In de resultaatrekening zijn, t.a.v. de lidmaatschappen, alleen het deel dat ten gunste komt van de coöperatie opgenomen als opbrengst. Dit betreft 1/3 deel van de partners en de volledige lidmaatschapsgelden van de programma-partners.

Resultaatbepaling

De resultaten worden verantwoord in het jaar waarin ze gerealiseerd zijn, kosten en verliezen worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben of zodra ze voorzienbaar zijn.

Toelichting op de Balans en Winst- en Verliesrekening

Balans

Immateriële vaste activa

Ontwikkelkosten

Dit betreft de investering van de oprichters en gekenmerkt als een langlopende schuld (2017, € 132.750,=). Zie ook Leningen o/g.

Vorderingen

Debiteuren

Dit betreft het saldo reeds gefactureerde bedragen (lidmaatschappen en projecten) welke per 31/12/2019 nog niet betaald zijn. Opmerking: veel lidmaatschappen 2018 zijn in 2019 gefactureerd.

Overig nog te ontvangen

Dit betreft de opbrengsten (zowel lidmaatschappen als projectopbrengsten) die na sluiten van de administratie 2018 zijn gefactureerd.

Liquide middelen

Dit betreft het saldo op de bankrekening. Er is geen contant geld in omloop binnen Cirkelstad.

Kortlopende schulden

Omzetbelasting

Dit betreft het saldo van omzetbelasting over 2018 welke per 31/12/2018 verschuldigd was aan de belastingdienst.

Vooruitgefactureerd

Deze posten hebben betrekking op kosten 2020, welke reeds gefactureerd zijn aan Cirkelstad. De betreffende kosten zullen in 2020 in het resultaat worden geboekt.

Crediteuren

Dit betreffen facturen van leveranciers van diensten en producten welke per 31/12/2018 nog niet betaald waren. Veel van deze facturen zijn pas in 2019 ontvangen.

Nog te betalen bedragen

Dit betreffen kosten welke betrekking hebben op 2018 welke nog niet waren gefactureerd op het moment dat de administratie van 2018 werd afgesloten.

Langlopende schulden

Leningen o/g

Dit betreft de investering van de oprichters en is gekenmerkt als een langlopende schuld (2017, € 132.750,=). Zie ook 'Ontwikkelkosten'.

Resultatenrekening (Winst en Verlies)

Lidmaatschappen

Dit betreft het totaal aan lidmaatschappen betrekking hebbende op 2018.

Projecten

In de resultatenrekening zijn de opbrengsten en kosten opgenomen van de projecten die in 2018 zijn uitgevoerd.

Algemene kosten

Dit betreffen de kosten ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Financieringskosten

De oprichters hebben jarenlang geïnvesteerd in de opbouw van de coöperatie. Een deel van deze inzet is als ureninzet opgenomen als investering en als langlopende schuld opgenomen op de balans. Om de investeerders tegemoet te komen is, begin 2019, een rente van 6,5% over deze investering vergoed. Naast bankfaciliteiten bevat dit percentage een risicoopslag.

Wij maken werk van steden
zonder afval, zonder uitval

www.cirkelstad.nl

info@cirkelstad.nl

085 - 105 11 70

